

Uchwała Nr 144
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 15 listopada 2018 roku

w sprawie zmian w działaniu M06 „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu 6.2 „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” w typie operacji „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu M06 „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu 6.2 „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” w typie operacji „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący

Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Załącznik do uchwały Nr 144 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 15 listopada 2018 r.

Działanie	M06 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej
Poddziałanie	6.2 Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich
Typ operacji	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej
Strony	234-235

Rodzaj zmiany:

Zmiany w części:

1) Tabela 8.2.6.3.2.6 Warunki kwalifikowalności

Tekst obowiązujący PROW 2014 – 2020

(...)

Beneficjent nie będzie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników do dnia upływu okresu związania celem.

W przypadku operacji w ramach obszaru A, rolnik, lub małżonek rolnika, lub domownik gospodarstwa rolnego, zobowiąże się, że w gospodarstwie, które było podstawą do wyliczenia wielkości ekonomicznej, nastąpi zaprzestanie produkcji trzody chlewnej.

Tekst po zmianach PROW 2014 – 2020

(...)

Beneficjent nie będzie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników do dnia upływu okresu związania celem.

W przypadku operacji w ramach obszaru A, rolnik, lub małżonek rolnika, lub domownik gospodarstwa rolnego, zobowiąże się, że w gospodarstwie, w którym pracuje wnioskodawca, nastąpi zaprzestanie produkcji trzody chlewnej.

2) 8.2.6.3.2.8 Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

100 000 zł

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

150 000 zł – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 miejsca pracy

200 000 zł – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 2 miejsc pracy

250 000 zł – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy.

1. Przepis zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt. ii rozporządzenia 1305/2013

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

15.11.2018 r.

3. Uzasadnienie proponowanych zmian.

Ad 1) Powyższa propozycja zmiany w poddziałaniu 6.2 ma charakter techniczny i jest wprowadzana w związku z usunięciem uchwałą nr 112 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 z dnia 22 listopada 2017 r. kryterium dostępu w zakresie wielkości ekonomicznej gospodarstwa w którym pracuje wnioskodawca.

Ad 2) Zgodnie z art. 19 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, wsparcia udziela się rolnikom lub członkom gospodarstwa rolnego, którzy różnicują działalność w kierunku działalności pozarolniczej, oraz mikroprzedsiębiorstwom i małym przedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym na obszarach wiejskich. Poddziałanie „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” realizuje cel szczegółowy 6A – ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw, a także tworzenia miejsc pracy. Wspierane jest podejmowanie działalności rolniczej przez rolników, małżonków rolników, domowników i beneficjentów „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”, dzięki czemu mogą oni uzyskiwać dochody spoza rolnictwa. Jego celem jest przede wszystkim różnicowanie dochodów uzyskiwanych przez rolników i osoby pracujące w gospodarstwach rolnych.

Maksymalna kwota wsparcia dla przedmiotowego działania określona jest w załączniku II Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005. Dla przedmiotowego poddziałania limit wynosi 70 000 Euro (około 280 000 zł) i zgodnie z art. 19 ust 6 ww. rozporządzenia „Państwa członkowskie określają kwotę wsparcia na mocy ust. 1 lit. a) pkt (i) oraz (ii), biorąc pod uwagę także sytuację społeczno-gospodarczą obszaru objętego programem”.

W PROW 2014 – 2020 dla przedmiotowego poddziałania kwota wsparcia operacji wynosi 100 000 zł niezależnie od liczby tworzonych miejsc pracy.

Według danych z ostatniego przeprowadzonego Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku, wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym pracowało ponad 1,9 mln osób, tj. 84% spośród 2,3 mln ogółu pracujących w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą. Natomiast średnia liczba osób zatrudnionych w 1 gospodarstwie w 2010 r. wynosiła 2,5 osoby. W ostatnich latach średnie miesięczne dochody uzyskiwane przez rolników były przeciętnie o 40 % niższe od dochodów generowanych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W efekcie, mieszkańcy wsi, w tym rolnicy, obok rencistów i osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (np. w ramach opieki społecznej), są w największym stopniu dotknięci problemem ubóstwa. Sytuacja ta wynika również z problemów związanych z mniejszą aktywnością mieszkańców wsi na rynku pracy wynikającą głównie z dużych

odległości dzielących wiejskie miejscowości od miast, wobec czego tworzenie nowych miejsc pracy na tych obszarach w znacznym stopniu przyczyni się do wyeliminowania tego zjawiska.

Stąd, poprawie warunków życia i zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich, powinno towarzyszyć szersze stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości w ramach poddziałania 6.2.

W 2014 r. w Polsce, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. poz. 1074), minimalne wynagrodzenie wynosiło 1680 zł miesięcznie (po uwzględnieniu składek na ZUS oraz fundusz pracy i fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych będących po stronie pracodawcy było to ponad 2028 zł). Natomiast zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018r. (Dz. U. poz. 1747) od 1 stycznia 2018 roku płaca minimalna w Polsce wynosi 2100 zł miesięcznie (koszt całkowity dla pracodawcy 2.533 zł). Oznacza to wzrost kosztów minimalnego wynagrodzenia w tym okresie o 25 %. Dodatkowo, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, bezrobocie w Polsce w 2014 r. wyniosło średnio 12,3 %. Natomiast wg danych dostępnych za 9 miesięcy 2018 r., stopa bezrobocia za ten okres wyniosła 6,2%, co oznacza rosnący deficyt pracowników na polskim rynku pracy. Coraz częstsze jest pozyskiwanie pracowników spoza kraju (głównie z Ukrainy), co wiąże się z ponoszeniem przez pracodawców dodatkowych kosztów (np. zapewnienie zakwaterowania, opłaty za kursy językowe czy zawodowe itp.).

W okresie 13.03.2017 r. – 11.04. 2017 r. odbył się pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego instrumentu wsparcia. Z danych udostępnionych przez ARiMR wynika, iż wnioskodawcy najczęściej decydowali się na rozpoczęcie działalności w zakresie konserwacji i naprawy samochodów czy maszyn oraz związanych z pracami budowlanymi. Zakup nowoczesnych maszyn i urządzeń niezbędnych do wykonywania tego typu działalności często wymaga ponoszenia nakładów znacznie przekraczających wysokość obecnie dostępnej premii.

W związku z powyższym proponuje się zwiększenie kwoty premii z 100 000 zł do 150 000 zł – co jest uwarunkowanie utworzeniem co najmniej 1 miejsca pracy (w tym samozatrudnienie).

Dodatkowo, aby zwiększyć zainteresowanie potencjalnych beneficjentów przedmiotowym instrumentem wsparcia oraz zachęcić ich do realizacji operacji zakładających utworzenie więcej niż 1 miejsca pracy (a nie tylko samozatrudnienia) na nieatrakcyjnych dla potencjalnych inwestorów terenach wiejskich, proponuje się zwiększenie kwoty premii do 250 000 zł., odpowiednio o 50 000 zł za utworzenie każdego dodatkowego miejsca pracy.

Mając na względzie, iż beneficjent powinien utworzyć przewidziane w biznesplanie miejsca pracy, a zatrudnienie powinno nastąpić w okresie od dnia otrzymania decyzji o przyznaniu pomocy do dnia złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty pomocy, natomiast utrzymanie miejsca pracy powinno nastąpić w okresie co najmniej 3 lat od dnia wypłaty drugiej raty pomocy, należy przyjąć, iż minimalny okres zatrudnienia to około 40 miesięcy. A zatem, kwota 50 000 zł (niecałe 1250 zł na miesiąc) pozwoli w tym okresie sfinansować przynajmniej część kosztów związanych z utworzeniem i utrzymaniem jednego miejsca pracy, w zakresie wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

Dodatkowo, zakładając, że nie każdy z potencjalnych wnioskodawców tego poddziałania może sam w stanie podołać obowiązkowi wynikającemu z prowadzenia własnej działalności gospodarczej, będzie mógł znaleźć zatrudnienie w nowopowstałych podmiotach. Tym samym może się to przyczynić do osiągnięcia celu jakim jest wzrost zatrudnienia w działalnościach pozarolniczych na obszarach wiejskich.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmian:

Efektem wprowadzonych zmian będzie poszerzenie bazy potencjalnych wnioskodawców, co w efekcie przełoży się na zwiększenie pozarolniczego zatrudnienia na obszarach wiejskich.

5. Wpływ na zmianę wskaźników:

Proponowana zmiana dotycząca zwiększenia wsparcia na *Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej* wpłynie na wskaźnik produktu „Liczba beneficjentów (gospodarstw) otrzymujących pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich (6.2 i 6.4)”, o którym mowa w rozdziale 11 Programu „Plan wskaźników” podrozdział 1.1.1.1. 6A „Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw, a także tworzenia miejsc pracy”. Powyższy wskaźnik ulegnie zmniejszeniu z 19 166 na 11 961.

Zmiana wysokości wsparcia nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie wskaźnika celu „T20: miejsca pracy stworzone w ramach projektów objętych wsparciem (cel szczegółowy 6A)” o którym mowa w rozdziale 11 Programu.

Proponowana zmiana nie wpłynie na wskaźniki finansowe zawarte w rozdziale 11 Programu, ani na wskaźniki ram wykonania o których mowa w rozdziale 7 Programu.

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy.

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy.

